

SPRÁVA O ÚČASTI VEREJNOSTI NA TVORBE MATERIÁLU
NELEGISLATÍVNEJ POVAHY A VYHODNOTENIE KONZULTÁCIÍ S DOTKNUTÝMI
PODNIKATELSKÝMI SUBJEKTMI

NÁRODNÝ AKČNÝ RADÓNOVÝ PLÁN SLOVENSKEJ REPUBLIKY 2022 – 2026

Na príprave materiálu sa podieľal poradný zbor hlavného hygienika Slovenskej republiky pre radiačnú ochranu a pracovná skupina zložená z odborníkov na radiačnú ochranu v prostredí s prírodným ionizujúcim žiarením z ÚVZ SR, RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici, RÚVZ so sídlom v Košiciach, RÚVZ so sídlom v Nitre a RÚVZ hlavného mesta Bratislavy a ďalších odborníkov z praxe vrátane medzinárodných expertov (MAAE).

Členovia tejto pracovnej skupiny v závislosti od diskutovanej problematiky a regionálnej príslušnosti spolu s prizvanými expertmi v priebehu rokov 2019, 2020 a 2021 absolvovali niekoľko pracovných konzultácií s dotknutými podnikateľskými subjektmi, a to:

- v mesiaci marec a apríl 2021 - **podnikateľské subjekty pôsobiace okrem iného v oblasti výskumu a vývoja v oblasti prírodných a technických vied, rovnako v oblasti uskutočňovania stavieb a ich zmien**, kedy boli diskutované predovšetkým tieto témy:
 - 1) stratégie Národného akčného radónového plánu Slovenskej republiky na roky 2022 – 2026 vo vzťahu k povinnostiam vyplývajúcim zo zákona č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
 - 2) spôsob realizácie radónového prieskumu,
 - 3) preventívne a nápravné opatrenia na znižovanie výskytu radónu v pobytových priestoroch a na pracoviskách.

Záver: Pripomienky, ktoré obchodné spoločnosti vzniesli voči navrhovaným stratégiám Národného akčného radónového plánu Slovenskej republiky na roky 2022 – 2026 boli zohľadnené v predloženom návrhu.

- v letných mesiacoch roka 2021 uskutočnili pracovníci odborov radiačnej ochrany štátny dozor v oblasti radiačnej ochrany u prevádzkovateľov pracovísk, ktoré sú zákonom č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov definované ako potenciálne pracoviská so zvýšeným ožiarením prírodným ionizujúcim žiarením a radónom – **pracoviská, na ktorých sa čerpaním, zhromažďovaním alebo iným spôsobom nakladá s vodou z podzemných zdrojov** (napr. prevádzkovateľ termálneho kúpaliska Oravice, prevádzkovateľ termálneho kúpaliska Podhájska), diskutované boli nasledovné témy:
 - 1) povinnosti fyzickej osoby - podnikateľa alebo právnickej osoby, ktorá prevádzkuje pracovisko s možným zvýšeným ožiarením prírodným ionizujúcim žiarením alebo radónom,

- 2) meranie na stanovenie efektívnej dávky pracovníka za kalendárny rok počas pobytu pracovníka na pracovisku,
- 3) optimalizácia radiačnej ochrany.

Záver: Pripomienky, ktoré obchodné spoločnosti vzniesli počas diskusií boli zohľadnené v predložennom návrhu.

- v priebehu rokov 2020 a 2021 boli elektronicky (a následnými telefonickými konzultáciami) kontaktované **všetky vodárenské spoločnosti pôsobiace na území SR** so žiadosťou o vyplnenie dotazníka týkajúceho sa ich pracovísk a potenciálneho ožiarenia pracovníkov, v prípade, že sa **pracoviská nachádzajú v podzemí, alebo pracovníci nakladajú s filtrami po filtrácii podzemnej vody**, dotazník obsahoval otázky týkajúce sa:
 - 1) povinnosti fyzickej osoby - podnikateľa alebo právnickej osoby, ktorá prevádzkuje pracovisko s možným zvýšeným ožiarением prírodným ionizujúcim žiarením alebo radónom,
 - 2) meranie na stanovenie efektívnej dávky pracovníka za kalendárny rok počas pobytu pracovníka na pracovisku,
 - 3) optimalizácia radiačnej ochrany,
 - 4) prijatých dávok pracovníkov.

Záver: Odpovede, ktoré vodárenské spoločnosti zaslali slúžili ako podklad pri vypracovávaní predloženého materiálu.

- v priebehu rokov 2019, 2020 a 2021 - **podnikateľské subjekty pôsobiace v oblasti správy bytov a nebytových priestorov**, s ktorými boli diskutované predovšetkým tieto témy:
 - 1) povinnosti vyplývajúce zo zákona č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov vo vzťahu ku ožiarению radónom pre vlastníka budovy, ktoré sa vzťahujú na správcov, ktorí majú bytové budovy alebo nebytové budovy vo svojej správe, prípadne povinnosti vlastníkov bytov a nebytových priestorov, ktoré plní spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome alebo fyzická osoba, alebo právnická osoba, ktorá na základe zmluvy o výkone správy vykonáva správu bytovej budovy alebo nebytovej budovy,
 - 2) potenciálne ožiarenie žiarením gama v pobytoých priestoroch,
 - 3) stratégie Národného akčného radónového plánu Slovenskej republiky na roky 2022 – 2026 vo vzťahu k vyššie uvedeným povinnostiam,
 - 4) spôsob realizácie radónového prieskumu.

Záver: Navrhnuté stratégie považujú obchodné spoločnosti nielen za nevyhnutné z dôvodu potreby plnenia povinností, ktoré vyplývajú Slovenskej republike z medzinárodných zmlúv,

ale považujú ich za kľúčové na zvládanie dlhodobých rizík spôsobených ožiareními radónom v bytových priestoroch a na pracoviskách a ochranu zdravia obyvateľstva. Obchodné spoločnosti sú pripravené byť súčinné pracovníkom odborov radiačnej ochrany pri zvyšovaní radónového povedomia verejnosti.

- v priebehu roka 2021 - **podnikateľské subjekty, ktoré sa venujú stanovovaniu obsahu prírodných rádionuklidov v stavebnom materiáli na hodnotenie ožiarenia osôb a na prevenciu prenikania radónu do stavby a ochranu pred ožiareními prírodným zdrojom žiarenia v stavbe**, s ktorými boli diskutované predovšetkým tieto témy:

- 1) spôsoby identifikácie bytov, kde sa dlhodobo zdržiava verejnosť,
- 2) varírovanie hodnoty objemovej aktivity radónu v pôde v závislosti od výskytu uránu v danom geologickom podloží,
- 3) metódy uskutočnenia komplexného radónového prieskumu.

Záver: Pripomienky, ktoré obchodné spoločnosti vzniesli voči navrhovaným metódam plánovaného radónového prieskumu boli zohľadnené v predložennom návrhu.

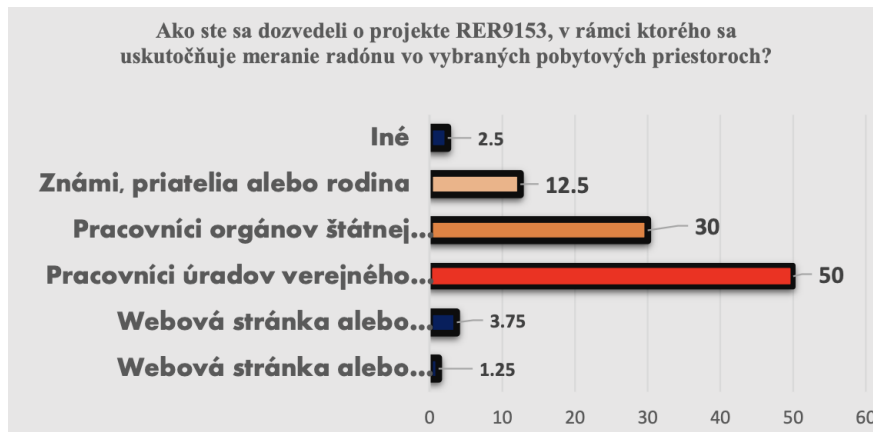
- na prelome mesiacov október a november 2021 sa uskutočnili aj virtuálne stretnutia (z dôvodu aktuálnej pandemickej situácie) prostredníctvom webex so zástupcami **sociálnych podnikov**, ktorí vykonávajú svoju činnosť na území Slovenskej republiky, ktorých najviac zaujímali tieto témy:

- 1) riziká vzniku zhubného nádoru pľúc v dôsledku vystavenia pôsobeniu radónu,
- 2) spôsob realizácie radónového prieskumu,
- 3) preventívne a nápravné opatrenia na znižovanie výskytu radónu v bytových priestoroch a na pracoviskách,
- 4) možnosti poskytovania finančnej podpory pre vykonanie nápravných opatrení v budovách s bytovými priestormi so zvýšeným výskytom radónu.

Slovenská republika využíva prostredníctvom úradov verejného zdravotníctva na účel informovania a vzdelávania verejnosti o radóne, súvisiacich zdravotných rizikách, význame vykonávania meraní radónu a o dostupných technických prostriedkoch na zníženie existujúcich koncentrácií radónu nielen informačné letáky, ale aj webové stránky, rovnako aj sociálne siete, kde uverejňuje informácie súvisiace s radónom, preventívnymi opatreniami aj nápravnými opatreniami a vyhodnocuje reakcie obyvateľov.

Správa o účasti verejnosti na tvorbe právneho predpisu				
Scenár 1: Verejnosť je informovaná o tvorbe právneho predpisu				
Fáza procesu	Subfáza	Kontrolná otázka	Á	N
1. Príprava tvorby právneho predpisu	1.1 Identifikácia cieľa	Bol zadaný cieľ účasti verejnosti na tvorbe právneho predpisu? ¹⁾	☒	☐
	1.2 Identifikácia problému a alternatív	Bola vykonaná identifikácia problému a alternatív riešení? ²⁾	☒	☐
2. Informovanie verejnosti o tvorbe právneho predpisu	2.1 Rozsah informácií	Boli verejnosti poskytnuté informácie o probléme, ktorý má predmetný právny predpis riešiť?	☒	☐
		Boli verejnosti poskytnuté informácie o celi účasti verejnosti na tvorbe právneho predpisu spolu s časovým rámcom jeho tvorby?	☒	☐
		Boli verejnosti poskytnuté informácie o plánovanom procese tvorby právneho predpisu?	☒	☐
	2.2 Kontinuita informovania	Boli verejnosti poskytnuté relevantné informácie pred začatím tvorby právneho predpisu?	☒	☐
		Boli verejnosti poskytnuté relevantné informácie počas tvorby právneho predpisu?	☒	☐
		Boli verejnosti poskytnuté relevantné informácie aj po ukončení tvorby právneho predpisu?	☐	☒
	2.3 Kvalita a včasnosť informácií	Boli relevantné informácie o tvorbe právneho predpisu verejnosti poskytnuté včas?	☒	☐
		Boli relevantné informácie o tvorbe právneho predpisu a o samotnom právnom predpise poskytnuté vo vyhovujúcej technickej kvalite? ³⁾	☒	☐
	2.4 Adresnosť informácií	Boli zvolené komunikačné kanály dostatočné vzhľadom na prenos relevantných informácií o právnom predpise smerom k verejnosti?	☒	☐
	3. Vyhodnotenie procesu tvorby právneho predpisu	4.1 Hodnotenie procesu	Bolo vykonané hodnotenie procesu tvorby právneho predpisu?	☐
Bola zverejnená hodnotiaci správa procesu tvorby právneho predpisu? ⁴⁾			☐	☒
Bol splnený cieľ účasti verejnosti na tvorbe právneho predpisu?			☒	☐

Odborná verejnosť, dotknuté podnikateľské subjekty a laická verejnosť boli o príprave nelegislatívneho materiálu – Národný akčný radónový plán Slovenskej republiky 2022 – 2026 informovaní prostredníctvom nižšie uvedených nástrojov, dotazníkov a informácií zverejňovaných na web stránkach a sociálnych sieťach orgánov radiačnej ochrany, regionálnych úradov verejného zdravotníctva, ale aj súčinnosti, ktorú poskytli predstavitelia miestnej správy a samosprávy v priebehu rokov 2020 – 2021. Pracovníci orgánov radiačnej ochrany informovali starostov, primátorov aj ďalších predstaviteľov miestnej správy a samosprávy aj na osobných stretnutiach v priebehu rokov 2020 – 2021.

Do iniciatívy zvyšovania povedomia laickej verejnosti aj odbornej verejnosti o rizikách súvisiacich s ožiarením radónom sa zapojila aj Technická univerzita so sídlom v Košiciach a web Enviroportál zdieľaním informácií na svojich web stránkach. Rovnako dotknuté obce a mestá informovali svojich občanov zdieľaním informácií na svojich web stránkach (napríklad mestá Michalovce, Levice, obec Abrahám, a ďalšie).

The screenshot shows the Enviroportál website with the following content:

enviroportál
Informačný portál rezortu MŽP SR

Environmentálne témy Zelené hospodárstvo Agendy Informačné systémy Dokumenty Videotéka Pýtate sa

Levice: Vo vybraných okresoch sa má v októbri začať radónový prieskum
© 22.09 2020, TASR

Levice, 21. septembra – V Levickom, Komárňanskom a Topoľčianskom okrese sa bude od polovice októbra vykonávať radónový prieskum. Polročný projekt financovaný Medzinárodnou agentúrou pre atómovú energiu vo Viedni bude zisťovať objemovú aktivitu radónu v ovzduší.

V Nitrianskom kraji sa má prieskum vykonávať v lokalitách, ktoré boli vybrané na základe geologického prieskumu. „Odporúčajú sa okrajové časti mesta Levice a obec Žemberovce, okrajové časti mesta Komárno, mesto Kolárovo a mesto Topoľčany. Tie boli na základe prieskumu vybrané ako lokality s pravdepodobne najvyšším radónovým rizikom,“ informoval Mestský úrad v Levicích.

V rámci pripravovaného projektu má byť v 150 rodinných domoch na Slovensku vo vybraných okresoch rozmiestnených 300 stopových detektorov na hodnotenie objemovej aktivity radónu v ovzduší budov. „Po uplynutí doby šiestich mesiacov má byť na rovnaké obdobie rozmiestnených ďalších 300 detektorov tak, aby bolo pokryté vykurovacie aj nevykurovacie obdobie. Spolu so stopovými detektormi na radón by mali byť umiestňované aj TLD detektory na hodnotenie gama žiarenia,“ upozornil magistrát.

Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky (ÚVZ SR) momentálne hľadá ľudí, ktorí by sa do projektu chceli zapojiť. Musí však ísť o obyvateľov rodinných domov, ktoré musia spĺňať viaceré špecifiká. „Nutnou podmienkou je okrem iného aj to, aby išlo o obydliá, ktoré sú trvalo obývané a v ktorých býva aspoň jedna osoba mladšia ako 18 rokov,“ pripomína radnica. Záležať bude napríklad aj na veku rodinných domov, na tom, či majú pivnicu, prípadne či boli rekonštruované.

V každom vybranom dome budú následne osadené dva detektory v dvoch rôznych miestnostiach. „Ich rozmiestnenie vykonajú pracovníci odborov ochrany zdravia pred žiarením ÚVZ SR a Regionálnych ÚVZ v Bratislave, Banskej Bystrici, Košiciach a Nitre. Detektory by mali byť v prvom kole rozmiestnené do 15. októbra 2020. Výsledky vyhodnotenia budú obyvateľom domov poskytnuté po ukončení prieskumu, teda po jednom roku merania,“ pripomenul Mestský úrad v

Značky
Environmentálna kriminalita Environmentálna výchova a vzdelávanie Environmentálne záležitosti EU Globálne problémy ŽP Havária a živelné pohromy Klimatická zmena Legislatíva Les Mestské a vidiecke ŽP Mimovládne organizácie Odpady Ochrana prírody Ozvučuje Podujatie Projekty dotácie Rezort MŽP SR Voda Zaujímavosti Zdravie a ŽP [Viac značiek](#)

Roundcube Webmail : Doručení x STEAM – Radónový medzikultur... x

lf.tuke.sk/wps/portal/lf/pre-verejnost/spravy/Steam-medzikulturalny-prieskum

Letecká fakulta UCHÁDZAČI FAKULTA ŠTUDENTI VEDA A VÝSKUM PRE VEREJNOSŤ KONTAKT EN

PRE VEREJNOSŤ

Letecká fakulta > Pre verejnosť > Správy

PONUKA SPOLUPRÁČE

VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI LF

PRE MÉDIÁ

SPRÁVY

VÝROČNÉ SPRÁVY

SPÄŤ NA OZNAMY

STEAM – Radónový medzikulturálny viacjazýčny prieskum verejnej mienky

Aktuality 25. januára 2021

Milé študentky, milí študenti!

Na základe iniciatívy Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, v rámci ktorej sa Slovensko zapojilo do projektu STEAM, zastrešovaného Medzinárodnou agentúrou pre atómovú energiu, sa koná prieskum formou dotazníka, ktorého cieľom je zistiť úroveň informovanosti obyvateľov o problematike radónu.

ZOBRAZIŤ DOTAZNÍK

5°C Cloudy 9:23

Roundcube Webmail : Doručení x Radónový prieskum v meste x

levice.sk/?id_menu=D&module_action_175716_id_c=288883

LEVICE Oficiálne stránky mesta Úvod Prihlásiť Registrovať Mapa stránky RSS 56446813 3.11.2021 09:25:55

MESTO	OBČAN / PODNIKATEĽ	NÁVŠTEVNÍK A VOLNÝ ČAS	
SAMOSPRÁVA Primátor mesta Zástupca primátora Zasadnutia MsZ Poslanci MsZ Mestské organizácie	MESTSKÝ ÚRAD Kancelária prvého kontaktu Úradné hodiny Kontakty Tlačivá Ako vybaviť?	TRANSPARENTNÉ MESTO Všeobecne záväzné nariadenia Strategické dokumenty Zmluvy, faktúry a objednávky Rozpočet mesta Verejné obstarávanie	VOLNÝ ČAS Levická Informačná agentúra Kalendár podujatí ihriská a športoviská Tekovské múzeum Kúpalisko Margita-Ilona

Nová výsadba na pešej zóne

Zmeny v zbere odpadov v roku 2021 + harmonogram vyvozu

Levice si pripomínajú 865. výročie od prvej písomnej zmienky

Informácie mesta priamo do vášho mobilu

5°C Cloudy 9:25

Roundcube Webmail - Doručení x Radónový prieskum v meste x +

levice.sk/?id_menu=0&module_action_175716_id_ci=288883

- MESTO
- Úvod
- Summary
- Naše mesto Levice
- Mestské časti
- Zoznam obcí okresu Levice
- Kultúra a šport
- Mestská polícia
- Školstvo a vzdelávanie
- Príemyselná zóna Levice - Juh
- Tekovské múzeum
- Tekovská hviezdáreň
- Tekovská knižnica
- Centrum voľného času
- Cestovný poriadok MHD
- SMS parkovanie
- Levický jarmok
- Mobilná aplikácia

Radónový prieskum v meste

Projekt radónového prieskumu je financovaný najmä Medzinárodnou agentúrou pre atómovú energiu vo Viedni (projekt RER9153) a zabezpečovaný pracovníkmi odborov ochrany zdravia pred žiarením ÚVZ SR a RÚVZ v Bratislave, Banskej Bystrici, Košiciach a Nitre.

V rámci tohto projektu bude v 150 rodinných domoch na Slovensku vo vybraných okresoch rozmiestnených 300 stopových detektorov na hodnotenie objemovej aktivity radónu v ovzduší budov po dobu 6 mesiacov a po uplynutí tejto doby ďalších 300 detektorov na 6 mesiacov tak, aby bolo pokryté vykurovacie aj nevykurovacie obdobie. Spolu so stopovými detektormi na radón by mali byť umiestňované aj TLD detektory na hodnotenie gama žiarenia.

Detektory by mali byť umiestnené po dva v jednom dome, v dvoch rôznych prizemných miestnostiach, v ktorých sa obyvatelia relatívne často zdržujú. Rozmiestnenie detektorov vykonajú pracovníci odborov ochrany zdravia pred žiarením ÚVZ SR a RÚVZ v Bratislave, Banskej Bystrici, Košiciach a Nitre.

V Nitrianskom kraji sa bude tento prieskum vykonávať v okrese Levice (doporučujú sa okrajové časti mesta Levice a obec Žemberovce), okrese Komárno (doporučujú sa okrajové časti mesta Komárno a mesto Kolárovo) a okrese Topoľčany (doporučuje sa mesto Topoľčany). Tieto lokality boli vybrané na základe geologického prieskumu, ktorý bol realizovaný koncom minulého storočia ako lokality s pravdepodobne najvyšším radónovým rizikom.

Detektory v 1. kole by mali byť rozmiestnené do 15.10.2020. Výsledky vyhodnotenia budú obyvateľom domov poskytnuté po ukončení prieskumu, t.j. po jednom roku merania.

Nutnou podmienkou je, aby išlo o rodinné domy, ktoré sú trvalo obývané a v ktorých býva aspoň jedna osoba mladšia ako 18 rokov.

V každom okrese je potrebné detektory dať do nasledovných 8 typov domov (po dva

Zväčšiť písmo
Zmenšiť písmo
Základná veľkosť

Región aktuálne

- Firmy a služby
- Ubytovanie
- Inzercia
- Stavebníctvo
- Akcie a podujatia
- Lekárne
- Top ponuky
- Spravodajstvo
- Stravovanie
- Ponuka práce
- Mapa

Kalendár

dnes je: 3.11.2021
meniny má: Hubert
[podrobný kalendár](#)

Kalendár podujatí

November 2021

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

LIVE KAMERA
VÝBEROVÉ KONANIE

Roundcube Webmail - Doručení x Radónový prieskum | Informačný x +

michalovce.sk/sk/aktualita/radonovy-prieskum

zadajte hľadaný výraz

MESTO A JEHO SPRÁVA
ŽIVOT V MESTE
FIRMY A PODNIKANIE
VOLNÝ ČAS A TURIZMUS

Úvod > Život v meste > Aktuality

Radónový prieskum

5. 11. 2020

Chcete vedieť, či Vaše dieťa vyrastá v zdravom rodinnom dome?

Hľadáme záujemcov o meranie radónu v ovzduší rodinných domov vo vybratých okresoch Košického kraja a Prešovského kraja.

Regionálne úrady verejného zdravotníctva v spolupráci s Medzinárodnou agentúrou pre atómovú energiu vo Viedni (MAAE) uskutočnia vo vybratých 18-ich okresoch SR s vyššou pravdepodobnosťou výskytu radónu meranie radónu v ovzduší domov a gama žiarenia zo stavebných materiálov. Meranie je zamerané na rodinné domy, ktoré sú trvalo obývané rodinami s deťmi do 18 rokov.

Hľadáme preto záujemcov o meranie radónu z radov majiteľov rodinných domov. MAAE sponzoruje meranie v cca 150 rodinných domoch v SR. V každom okrese zmeriame cca 8 rodinných domov, z toho 4 rodinné domy musia byť postavené do r.1992 a 4 rodinné domy po r.1992. V každej skupine dva rodinné domy musia byť podpivničené a dva nepodpivničené. Príčom v tejto podskupine jeden rodinný dom je bez zateplenia a jeden rodinný dom so zateplením.

ŽIVOT V MESTE

Aktuality

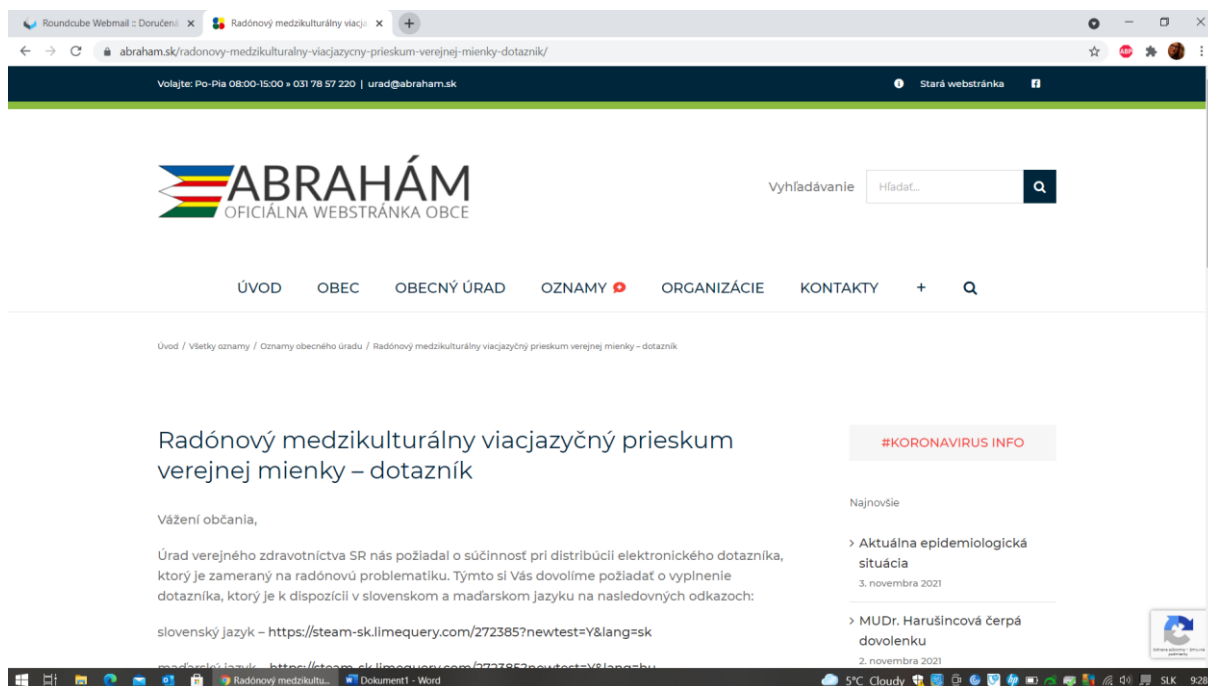
- > Všetky aktuality
- > Mesto
- > Samospráva
- > Turizmus
- > Kultúra
- > Šport
- > Školstvo

Podujatia

Michalovčan

Kultúra

Registre

O prebiehajúcich aktivitách a pripravovanej implementácii Národného akčného radónového plánu Slovenskej republiky 2022 – 2026 bola široká odborná verejnosť aj laická verejnosť informovaná okrem iného aj prostredníctvom relácie v publicisticko-spravodajskej televízie TA3.

Pilotný radónový prieskum

ÚVZ SR, RÚVZ BA, RÚVZ BB, RÚVZ NR a RÚVZ KE sa podieľali v rokoch 2020 – 2021 na pilotnom radónovom prieskume.

Na účel identifikácie území so zvýšeným výskytom radónu s použitím odborne a vedecky podložených kritérií založených na prieskume objemovej aktivity radónu v pobytových priestoroch a na pracoviskách, ÚVZ SR a RÚVZ BA, RÚVZ BB, RÚVZ NR a RÚVZ KE v spolupráci s Medzinárodnou agentúrou pre atómovú energiu so sídlom vo Viedni (ďalej len „MAAE“) v rámci regionálneho projektu RER 9153 s názvom „Zvyšovanie regionálnych kapacít na kontrolu dlhodobých rizík pre obyvateľstvo spôsobených radónom v obydlíach a na pracoviskách“, ktorý je súčasťou programu technickej spolupráce MAAE, ktorej koordinátorom je Úrad jadrového dozoru Slovenskej republiky a je zameraný najmä na podporu členských štátov pri vytváraní a implementácii národných akčných plánov v súlade so všeobecnými bezpečnostnými požiadavkami MAAE GSR časť 3, uskutočňovali vo vybratých 18 okresoch SR s vyššou pravdepodobnosťou výskytu radónu meranie radónu v ovzduší domov a gama žiarenia zo stavebných materiálov. Meranie bolo zamerané na rodinné domy, ktoré sú trvalo obývané rodinami s deťmi do 18 rokov.

Išlo o pilotný radónový prieskum vykonávaný ÚVZ SR a RÚVZ BA, RÚVZ BB, RÚVZ NR a RÚVZ KE na území SR, ktoré sú miestne príslušnými úradmi verejného zdravotníctva v

lokalitách, ktoré boli vybraté na základe výsledkov prvotného radónového prieskumu, ktorý bol realizovaný koncom minulého storočia (v 90. rokoch).

Implementácia projektu RER 9153 zahŕňa meranie objemovej aktivity radónu u majiteľov rodinných domov v okresoch, ktoré boli vybraté na základe vopred stanovených kritérií schválených MAAE (napríklad domy postavené pred rokom 1992, domy postavené po roku 1992, domy podpivničené, domy bez pivnice, domy po rekonštrukcii na zvýšenie energetickej úspornosti, domy bez rekonštrukcie, domy s deťmi do 18 rokov).

Projekt STEAM

ÚVZ SR, RÚVZ BA, RÚVZ BB, RÚVZ NR a RÚVZ KE sa podieľali v rokoch 2020 – 2021 na informačnom programe o rizikách spojených s radónom.

Prostredníctvom úradov verejného zdravotníctva sa občania Slovenskej republiky zapojili do projektu STEAM - Radónový medzikultúrny viacjazyčný prieskum verejnej mienky, ktorého cieľom bolo osloviť a zapojiť čo najviac občanov zo všetkých regiónov SR a získať tak relevantné dáta pre potreby realizácie Národného akčného radónového plánu Slovenskej republiky 2022 – 2026. Tento projekt bol zastrešovaný MAAE s cieľom zistiť úroveň informovanosti obyvateľov o problematike radónu a následne optimalizovať spôsoby oboznamovania obyvateľov o rizikách súvisiacich s radónom. Prieskum sa uskutočňoval formou dotazníka, ktorý vypracovali pracovníci MAAE. Tento dotazník sa šíril online súčasne v asi 20 krajinách Európskeho regiónu MAAE a bude vyhodnotený podľa pokynov MAAE. ÚVZ SR zabezpečil jeho preklad do slovenského a maďarského jazyka a finančne zabezpečil jeho uverejnenie a sprístupnenie širokej verejnosti na webových stránkach. Občania SR sa mohli zapojiť do prieskumu vyplnením tohto online dotazníka. Dotazník mohli vyplniť občania SR všetkých vekových kategórií, do záverečného vyhodnotenia budú zahrnuté len odpovede od občanov vo veku 18 - 64 rokov. Do tohto projektu sa zapojilo takmer 7000 ľudí.

Odborná verejnosť bola do prípravy predloženého návrhu nelegislatívneho materiálu – Národný akčný radónový plán Slovenskej republiky 2022 – 2026 zapojená aj v minulých rokoch (od roku 2017) prostredníctvom prediskutovania vecného rozsahu návrhu zákona č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorým bola do právnych predpisov SR transponovaná smernica Rady 2013/59/Euratom z 5. decembra 2013, ktorou sa ustanovujú základné bezpečnostné normy ochrany pred nebezpečenstvami vznikajúcimi v dôsledku ionizujúceho žiarenia, a ktorou sa zrušujú smernice 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom a 2003/122/Euratom (ďalej len „smernica Rady“). Rokovania sa uskutočnili už v roku 2017 so zástupcami obchodných spoločností Slovenské elektrárne, a. s., Jadrová a vyrad'ovacia spoločnosť a. s., a rovnako v uvedenom období prebiehali aj diskusie so zástupcami rezortov Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky, Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky, Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, Úradu jadrového dozoru Slovenskej republiky a Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja

vidieka Slovenskej republiky. Informácie boli poskytnuté aj vo forme uverejnenia odborného článku v časopise Zdravie (5/2017) s názvom „Izolujete sa? Hoci je druhou najčastejšou príčinou rakoviny pľúc, zatiaľ ho neberú príliš vážne ani naši stavbári, ani legislatíva.“, a elektronicky na internete formou reakcií na články 2/2016 – „Chemik našiel súvislosti, z ktorých mrazí: toto môže byť skrytá príčina rakoviny na Slovensku“; 4/2016 – „Odborník na rádioaktivitu o rakovine na Slovensku. V budovách stále dýchame nebezpečný radón“; 4/2016 – „Odborník povedal pravdu o Černobyle: rádioaktívne cézium v Európe vymrie až o 270 rokov“; 1/2017 – „Alarmujúce varovanie odborníka na rádioaktivitu, Mochovce môžu byť Slovenským Černobyľom.“.

Už v čase prípravy transpozície smernice Rady pri príprave návrhu zákona č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov bola odborná verejnosť aj laická verejnosť rôznymi cestami a spôsobmi informovaná o dopadoch pripravovanej legislatívy vrátane skutočnosti, že sa pripravuje Národný akčný radónový plán Slovenskej republiky, ktorý po realizácii jeho prvej etapy umožní uplatňovať požiadavky zákona na podnikateľov podľa objektívnych kritérií - na základe vymedzenia územia s vyšším výskytom radónu. Inak by sa požiadavky smernice Rady museli uplatniť plošne na celom území SR. O dostatočnej informovanosti svedčí aj množstvo pripomienok, ktoré verejnosť k návrhu zákona v tom čase vznesla, a ktoré boli dôkazom záujmu o kvalitné riešenia.

Verejnosť veľmi pozitívne vníma implementáciu stratégií na zvládanie dlhodobých rizík spôsobených ožiareními radónom v bytových priestoroch a na pracoviskách na základe indikácií a dôkazov o ožiarení, ktoré nie je možné z hľadiska radiačnej ochrany zanedbať, a to prostredníctvom prijímania opatrení na znižovanie zdravotných rizík v dôsledku ožiarenia radónom.

Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky
7. decembra 2020

ZAUJÍMA NÁS VÁŠ NÁZOR. VYPLŇTE DOTAZNÍK O RADÓNE

Medzinárodná agentúra pre atómovú energiu zastrešuje medzinárodný projekt STEAM - Radónový medzikultúrny viacjazyčný prieskum verejnej mienky. Jeho cieľom je zistiť úroveň informovanosti obyvateľov o problematike radónu.

Do projektu sa zapojila aj Slovenská republika a naším spoločným cieľom je preto osloviť čo najviac občanov zo všetkých regiónov SR. Dotazník môžu vyplniť občania SR všetkých vekových kategórií, ale do záverečného vyhodnotenia budú zahrnuté len odpovede od občanov vo veku 18-64 rokov.

Vyplnenie prieskumu zaberie 10 až 15 minút času. Neexistujú správne alebo nesprávne odpovede. Chceme vedieť len váš názor.

Dotazník je k dispozícii online v slovenskom a maďarskom jazyku:
slovenčina: <https://steam-sk.limequery.com/272385/newtest=Y08lang-sk>
maďarčina: <https://steam-sk.limequery.com/272385/newtest=Y08lang-hu>

Viete, čo je to RADÓN a ako vplyva na zdravie?

222Rn
86

Roundcube Webmail : Doručení x Zaujímá nás váš názor, vyplňte o x

uvzsr.sk/index.php?option=com_content&view=article&id=4540:zaujima-nas-va-nazor-vyplite-dotaznik-onradone&catid=70:radiana-ochrana

KONTAKT PRE VEREJNOSŤ KONTAKT PRE MÉDIÁ ELEKTRONICKÁ PODATEĽŇA ZMLUVY, OBJEDNÁVKY, FAKTÚRY ENGLISH DATASETY

ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Zaujímá nás váš názor, vyplňte dotazník o radóne

Streda, 02. december 2020 15:30

Medzinárodná agentúra pre atómovú energiu zastrešuje medzinárodný projekt STEAM - Radónový medzikultúrny viacjazyčný prieskum verejnej mienky. Jeho cieľom je zistiť úroveň informovanosti obyvateľov o problematike radónu.

Do projektu sa zapoja aj Slovenská republika a našim spoločným cieľom je preto osloviť čo najviac občanov zo všetkých regiónov SR. Dotazník môžu vyplniť občania SR všetkých vekových kategórií, ale do záverečného vyhodnotenia budú zahrnuté len odpovede od občanov vo veku 18-64 rokov.

Vyplnenie prieskumu zaberie 10 až 15 minút času. Neexistujú správne alebo nesprávne odpovede. Chceme vedieť len váš názor.

Dotazník je k dispozícii online v slovenskom a maďarskom jazyku:

slovenčina: <https://steam-sk.limequery.com/272385?newtest=Y&lang=sk>
maďarčina: <https://steam-sk.limequery.com/272385?newtest=Y&lang=hu>

Vypracoval Odbor ochrany zdravia pred žiarením

- Úvodná stránka
- Aktuálne informácie
- Tlačové správy
- Dokumenty
- O nás
- Ochrana osobných údajov
- Regionálne úrady
- NRC v SR
- VÝŽIVOVÉ DOPLNKY
- ÚRADNÁ TABUĽKA
- Register zaevidovaných VD
- Poskytovanie potravín po DMT
- Správy z úradných kontrol a SZD
- Legislativa
- Právoplatné rozhodnutia
- Děkovanie
- Ospýky
- COVID-19 Platné opatrenia, rozhodnutia, usmernenia

5°C Cloudy 9:25

Roundcube Webmail : Doručeni x RUVZ-Regionálny úrad verejn... x +

vzbb.sk/sk/tlacove_spravy/2011/ts172.php

Regionálny úrad verejného zdravotníctva
Banská Bystrica

Hľadať

http://www.vzbb.sk

Úvodná stránka Tlačové správy Slovenský English

Úrad **Radón je nebezpečný, no dá sa pred ním chrániť**

Aktuálne informácie

Tlačové správy

Nepísať o nás

Publikácie

Informácie

Legislatíva

Poradňa zdravia

Projekty

Akreditácia

Vydávanie rozhodnutí

Platené služby

Elektronická podateľňa

Linky

Kontakty

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici
Čestná k nemocnici 1
075 56 Banská Bystrica
tel.: 0481/4143 514 -
regionálny hygienik
fax: 0481/4167 701
e-mail: ru.vzbb@vzbb.sk

Radón, ako rádioaktívny plyn, sa uvoľňuje pri rozpade uránu a v malých množstvách sa nachádza takmer vo všetkých pôdach a horninách. Keďže je druhým najvýznamnejším faktorom, spôsobujúcim rakovinu pľúc, sledovanie jeho obsahu v podzemných vodách, stavebných materiáloch i pôde je jednou z úloh odborov ochrany zdravia pred žiarením jednotlivých regionálnych úradov verejného zdravotníctva, banskobystrický nevyimajúc. „**Radón je neviditeľný, bez farby a zápachu, ľudia ho teda môžu vychovať bez toho, aby si to uvedomovali. Problémom tohto rádioaktívneho plynu v pitnej vode v podzemných zdrojoch riešime už 20 rokov. V teritóriu, ktoré sledujeme, teda Žilinský a banskobystrický kraj, máme niekoľko lokalít, kde sme zaznamenali prekročenie smernej hodnoty objemovej aktivity tohto plynu. Vodárenské spoločnosti na nás podnet vykonali technické úpravy, ktoré zabezpečili trvalé zníženie jeho objemovej aktivity pod úroveň smernej hodnoty 100 Bq/l. Sledujeme ho pravidelne vo všetkých verejných vodovodoch, no nie v súkromných studniach. Kto ale má záujem, môže si ju dať vyšetriť. Táto služba je však sponpatená,**“ konštatuje k téme MUDr. Pavol Adámek, hlavný odborník hlavného hygienika SR v odbore ochrany zdravia pred žiarením, vedúci odboru ochrany zdravia pred žiarením RUVZ Banská Bystrica.

Podľa jeho slov druhým významným zdrojom radónu sú stavebné materiály. Hlavne v 90-tych rokoch bola snaha vyrábať stavebné prvky z popolčok aj škvary, z čoho mali zdravotníci obavy. Rozsiahly prieskum surovín na výrobu stavebných materiálov však ukázal, že obavy boli zbytočné. Dôvodom bolo najmä to, že uhlie, ktoré je ťažené v regióne, sledovanom banskobystrickým RUVZ, neobsahuje vyššie koncentrácie rádia-226, ktoré je materským prvkom radónu. „**Začiatkom 90-tych rokov sme robili prieskum, nenašli sme však v našom regióne popolčoky, alebo škvary z ktorej by sa z tohto titulu nemohli vyrábať stavebné materiály. Isto medzi inými o výrobcu v Zemianskych Kostoloch. Producenti však na naše upozornenie o prípadnom výskyt radónu v stavebných materiáloch, vyrábaných z tohto zdroja požiadali o pravidelnú kontrolu, keďže svoju produkciu chceli vyvážať na západné trhy. Oblasť rádia-226 v stavebných materiáloch sledujeme už 20 rokov ako platenú službu. Všetky stavebné materiály navyše zaradil do kontroly aj Technický a skúšobný ústav stavebný. Táto oblasť je teda na Slovensku pod veľmi prísnou kontrolou,**“ zdôraznil MUDr. Adámek.

Jedným reálnym problémom podľa neho teda ostáva pôdny radón. V SR je zemné podložie také pestré, že jediné rozumné riešenie je, aby si stavebníci - aj keď im to na rozdiel od Českej republiky zákon neprikazuje, dali zmerať prípadný výskyt tohto rádioaktívneho plynu na svojej stavebnej parcele. Za významné považuje MUDr. Adámek aj edukáciu úradníkov stavebných úradov, aby vedeli stavebníkom poradiť, ale aj užšiu spoluprácu s mestami a obcami. Tie by mali mať prehľad, či sa na pozemkoch, kde územné plány povoliujú akukkoľvek výstavbu, vyskytuje radón.

Doplnujúce informácie:

Podľa štúdie Eduarda Gombalu „Radón vo vnútornom ovzduší budov“, sa ľudia stretávali s negatívnymi účinkami tohto rádioaktívneho plynu dávno pred jeho objavením. Paracelsus na počiatku 16. storočia popísal špecifickú „banickú“ chorobu, ktorou trpel baník pracujúci v rudných baniach oboch strán Krušných hôr. Medzi mladšími baníkmi pozoroval neobyčajne vysokú úmrtnosť na pľúcne choroby - banická choroba bola nakoniec v 19. storočí stotožnená s rakovinou pľúc. Príčinná súvislosť medzi inhaličnou vysokou koncentráciou radónu a rakovinou pľúc bola neskôr štatisticky dokázaná epidemiologickými štúdiami. Ochrane baníkov sa začala venovať zvýšená pozornosť v 50. rokoch minulého storočia. Prvé merania radónu v domoch sa uskutočnili v polovici 50. rokov vo Švédsku, no závažnosť tohto problému vystúpila do popredia záujmu až začiatkom 80. rokov 20. storočia. V Československu sa uskutočnili tajné merania v Jáchymove.

5°C. Cloudy

926

Záverom konštatujeme, že v rámci procesu pripomienkovania, vznesené relevantné pripomienky a návrhy zo strany laickej aj odbornej verejnosti, ako aj zo strany dotknutých podnikateľských subjektov, predkladateľ vo vypracovanom materiáli zohľadnil.